

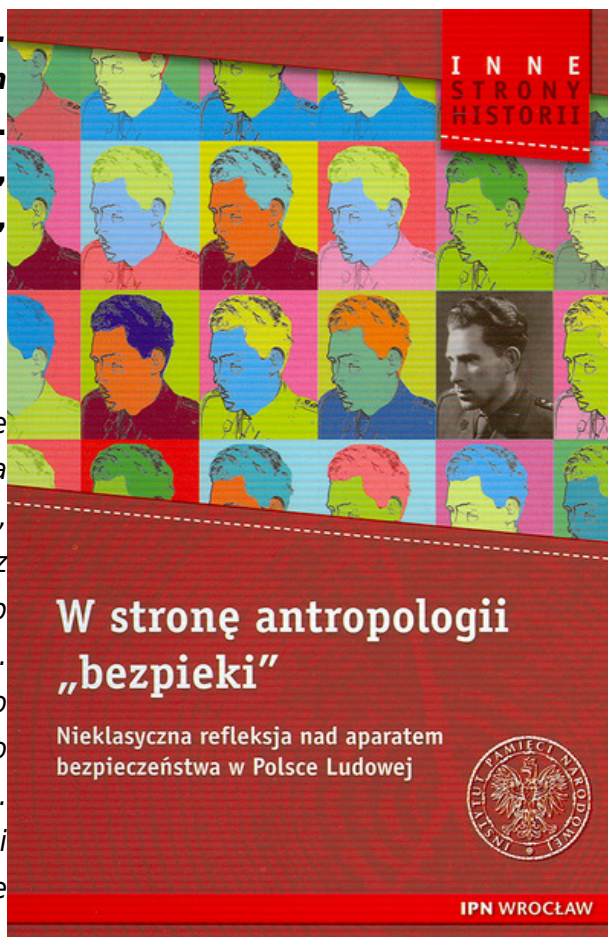
Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/13207,W-strone-antropologii-bezpieki-Nieklasyczna-refleksja-nad-aparatem-bezpieczenstw.html>
02.05.2024, 16:16

W stronę antropologii „bezpieki”. Nieklasyczna refleksja nad aparatem bezpieczeństwa w Polsce Ludowej

W stronę antropologii „bezpieki”. Nieklasyczna refleksja nad aparatem bezpieczeństwa w Polsce Ludowej, red. Jarosław Syrnyk, Agnieszka Klarman, Mariusz Mazur, Eugeniusz Kłosek, Wrocław 2014, 399 s.

Większość prac o komunistycznej służbie bezpieczeństwa to statystyki terroru. Ta książka jest inna. Sięgając do historii idei, antropologii, psychologii, próbujemy – przez zmianę narzędzi analizy – odświeżyć sposób patrzenia na komunistyczne zbrodnie. Wytrącić Czytelnika z obojętności. Zmusić do myślenia przez formułowanie hipotez o mechanizmach i racjonalizacjach terroru. Hipotez, dodajmy, często ryzykownych i wymagających dalszych badań. I właśnie dlatego tworzących myślowe napięcie. Łatwiej bowiem zapomnieć o faktach niż o konstrukcjach intelektualnych, wymagających od Czytelnika wysiłku i proponujących mu dalszą, już samodzielną, podróż po wytyczonych w tej książce (i wciąż słabo oznakowanych) szlakach.

W stronę antropologii „bezpieki”. Nieklasyczna refleksja nad aparatem bezpieczeństwa w Polsce Ludowej

Prof. dr hab. Jadwiga Staniszkis
fragment Słowa wstępnego

Jestem pełen uznania dla redaktorów [...] tomu za podjęcie się zadania niekonwencjonalnego podejścia do oceny historii i działalności aparatu bezpieczeństwa w PRL. Moim zdaniem perspektywa antropologiczna pozwala, a nawet zmusza do traktowania „bezpieki” jako kluczowego fragmentu nakładających się na siebie systemów kulturowych,

co pociąga za sobą konieczność dokonywania analiz wszelkich możliwych do wykrycia kontekstów. Na tom składają się nie tylko artykuły teoretyczne, wskazujące np. na możliwość wykorzystania w pracy historyka licznych narzędzi badawczych, ale także szereg mikrohistorii, świadczących o tym, że polska historiografia w sensie nie tylko postulatycznym staje się nieklasyczna.

dr Mirosław Marczyk
fragment recenzji wydawniczej

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne **Jadwiga Staniszkis**

Wprowadzenie **Mariusz Mazur**

Jadwiga Staniszkis

Antropologia władzy jako pomost łączący historię idei z „antropologią bezpieczeństwa”

Krzysztof Brzechczyn

Tajna policja polityczna w systemie totalitarnym. Próba modelu

Jarosław Syrnyk

Antropologia „bezpieki”: dlaczego?

Michał Mokrzan

Władza/wiedza, dyscyplina i podatne ciała. Służba Bezpieczeństwa w świetle filozofii politycznej Michela Foucaulta

Maciej Zakrzewski

Ontologia bezpieczeństwa – organa bezpieczeństwa w perspektywie leninowskiej teorii politycznej. Zarys zagadnienia

Paweł Fiktus

Zbrodnia komunistyczna z perspektywy antropologii prawa

Agnieszka Wieszaczewska

Perswazja słowna jako sposób zmiany rzeczywistości – studium przypadku

Anna Malewska-Szałygin

Jak skonstruować wroga? Dyskursywna egzotyzacja rozpracowywanych

Agnieszka Klarman

Szkic krótki o opiekunach „nie-spolegliwych”

Agnieszka Gałkowska

Perspektywa psychologiczna w podejściu do totalitaryzmów. „Bezpieka” wobec tajnych współpracowników

Mariusz Mazur

Eksperymenty Philipa Zimbardo, Stanleya Milgrama i Theodora Adorno a badanie aparatu bezpieczeństwa

Ewa Chabros

Komunistyczny aparat bezpieczeństwa w świadomości społecznej. Zarys problematyki badawczej

Natalia Lemann

Służba bezpieczeństwa jako figura wyobraźni – na przykładzie wybranych dzieł literatury światowej

Seweryn Krzyżewski

Wizerunek funkcjonariusza „bezpieki” w sztuce. Analiza wybranych spektakli Sceny Faktu Teatru TVP

Robert Klementowski

„Psy rewolucji”. Od „Państwa” Platona do „Equilibrium” Kurta Wimmera

Dariusz Iwaneczko

Powiatowe struktury UB – alienacja czy przynależność do lokalnej wspólnoty? Analiza na przykładzie wybranych PUBP-ów w latach 1944–1956

Wojciech Trębacz

Studium osobowe szefów powiatowych urzędów bezpieczeństwa publicznego na Dolnym Śląsku w 1945 r. Szkic prozopograficzny

Marcin Zwolski

Kadra więzienna w Polsce i w Białymstoku na tle ogółu funkcjonariuszy bezpieki (1944–1956)

Krzysztof Szwagrzyk

Portret zbiorowy katów (egzekutorów), dowódców plutonów egzekucyjnych z więzienia przy ulicy Kleczkowskiej we Wrocławiu 1945–1956

Łukasz Szleszkowski, Agata Thannhäuser

Postrzał głowy jako metoda wykonania egzekucji „przez rozstrzelanie” we wrocławskim więzieniu w latach 1948–1954

Roksana Szczypta-Szczęch

Spojrzenie na kandydatów nieprzyjętych do SB. Analiza procesu rekrutacji w województwie krakowskim

Wykaz skrótów**Źródła i bibliografia****Indeks osobowy**

Indeks miejsc

Gdzie kupić publikacje: